

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 636

din 15 iunie 2015

Prin raportul nr. 3145/IJ/1904/DIJ/813/DIP/13819/ST/2015, Inspecția judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii concluziile cu privire la eventuala atingere adusă independenței sistemului judiciar prin declarațiile date de către domnul general Dumitru Dumbravă, director al Direcției juridice din cadrul Serviciului Român de Informații.

Se arată că la data de 26.05.2015, prin Hotărârea nr.562/26.05.2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii a fost sesizată Inspecția Judiciară în vederea efectuării verificărilor legale pentru a se stabili existența posibilei afectări a independenței justiției și magistraților față de declarațiile domnului general Dumitru Dumbravă, director al Direcției juridice din cadrul Serviciului Român de Informații date într-un interviu din data de 30.04.2015, publicat pe site-ul *juridice.ro*, în temeiul art. 30 alin.(1) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Analizând raportul Inspecției judiciare și văzând înscrisurile atașate, Plenul reține următoarele:

La data de 30 aprilie 2015, pe site-ul *juridice.ro*, a fost publicat un interviu intitulat „Dumitru Dumbravă : SRI este unul dintre anticorpii bine dezvoltați și echipați pentru însănătoșirea societății și eliminarea corupției” acordat jurnalistului Alina Matei de către domnul general Dumitru Dumbravă, director al Direcției juridice din cadrul Serviciului Român de Informații, având următorul conținut:

„Alina Matei: Mulțumesc, domnule general Dumitru Dumbravă, pentru că ați acceptat să acordați un interviu pentru JURIDICE.ro. Conduceți Direcția Juridică a Serviciului Român de Informații. Când vorbim de un departament/direcție cu profil juridic al unei instituții sau companii, cam știm despre ce este vorba: juriști, dosare, instanță, opinii juridice. La SRI cum este?”

Dumitru Dumbravă: Cam același lucru, juriști, dosare, parchete, opinii, instanță uneori, invariabil amalgamate cu multe, foarte multe informații, mai mult sau mai puțin secrete. Juriștii sunt înainte de toate juriști, indiferent de instituția sau compania pentru care lucrează, persoane care promovează respectul față de lege.

Diferența este că juriștii SRI își desfășoară activitatea sub zodia impredictibilității, în sensul că, zilnic, ne sunt testate limitele interpretării. Suntem pregătiți mereu pentru “cel mai rău scenariu posibil”, fără a ști exact viziunea regizorală, dar având convingerea că scenariul poate fi scris în timp ce piesa se joacă având sala plină. Ca atare, la SRI, apreciem juriștii care găsesc resurse intelectuale să exploateze eficient legea în două/trei jurisdicții naționale, eventual și sub cupola aquis-ului ori altor reglementări din sfera Dreptului internațional.

Alina Matei: Fenomenul corupției se află în atenția Serviciului Român de Informații. Corupția nu a fost și nu este o noutate, însă extinderea corupției în medii precum cel juridic creează o problemă de percepție a imaginii Justiției. Cum identifică SRI silueta manifestării corupției?”

Dumitru Dumbravă: Fenomenul corupției, ca amenințare la adresa securității naționale, a intrat relativ recent în portofoliul SRI. Încercăm să ne convingem că este doar o etapă, determinată de persistența acestui fenomen social și, mai ales, de consecințele grave pe care le generează, dată fiind amploarea sa deosebită, cu forme variate și complexe manifestate la toate nivelurile societății.

Angajarea SRI în această luptă, până la urmă, de asanare morală a societății s-a făcut ca structură de suport a autorităților judiciare cu atribuții în materie și mă bucur că, în prezent, nivelul de încredere și calitate a cooperării a atins o cotă de neimaginat într-un trecut nu prea îndepărtat. Saltul

evoluției în acest demers a fost făcut odată cu adoptarea unui concept integrat în combaterea corupției, focalizând secvențial instrumentele investigative pe toată lungimea lanțului trofic judiciar. Concret, dacă în urmă cu câțiva ani consideram că ne-am atins obiectivul odată cu sesizarea PNA, de exemplu, dacă ulterior ne retrăgeam din câmpul tactic odată cu sesizarea instanței prin rechizitoriu, apreciind (naiv am putea spune acum) că misiunea noastră a fost încheiată, în prezent ne menținem interesul/atenția până la soluționarea definitivă a fiecărei cauze. Această manieră de lucru, în care suntem angrenați alături de procurori, polițiști, judecători, lucrători ai DGA ori ai altor structuri similare a scos la iveală punctual și aspecte care țin de corupția sistemului judiciar, în limite care nu trebuie tolerate, dar nici exagerate. Important este, în opinia mea, că sistemul judiciar își dezvoltă anticorpii necesari vindecării acestei patologii.

Să nu uităm că, înainte de orice, procurorii sunt cei care instrumentează diferitele fapte de corupție săvârșite de către magistrați, iar niște judecători îi condamnă.

Alina Matei: Te-ai aștepta de la oameni care au făcut școli de Drept și care sunt de ani de zile în sistemul de Justiție să nu fie tentați de niște răsaduri de flori, excursii sau bani. Dar, de ce nu? Care este scopul mențiunii din comunicatele DNA, DIICOT cum că procurorii beneficiază de sprijin de specialitate din partea Serviciului Român de Informații? Nu este presupus? Are efect de calmare sau de atenționare că suntem cu ochii și, mai ales, cu urechile și pe voi?

Dumitru Dumbravă: Am vorbit puțin înainte de o anumită patologie și încep uneori să cred că săvârșirea unor fapte de corupție este o boală care macină societatea românească, după ce decimează conștiințele unor oameni îndeobște educați, absolvenți de drept, care s-ar putea revendica unei elite. Da, ați amintit de răsaduri, excursii... Eu îmi amintesc de un Ipad, telefoane mobile... Uneori este vorba despre funcții înalte sau materiale de construcții – în funcție de creativitatea mituitorului, miza aflată în joc și rezistența magistratului supus unei astfel de presiuni.

SRI acordă sprijin DNA, DIICOT și structurilor locale ale Ministerului Public, fie informativ, fie tehnic, sens în care suntem, pe bună dreptate, menționați în acele comunicate. De aici și până la a considera că suntem cu ochii pe toți actorii sistemului judiciar e cale lungă și, oricum, este mai mult o percepție care, este drept, poate avea și efecte disuasive.

Realitatea este că, în foarte puține cazuri de corupție în sistemul judiciar, SRI pleacă de la un anumit magistrat corupt. Am spune mai degrabă că, aplecându-ne asupra fenomenului, am determinat analitic câteva pattern-uri infracționale care apar ca niște anomalii în sistem. Acestea fac obiectul

efortului nostru investigativ, iar schemele infracționale sunt apoi decodificate pas cu pas, identificând actorii și partiturile jucate de aceștia, fie că este vorba de polițiști, de procurori, judecători și, de ce nu, SRI-iști.

Un lucru nu încetează să mă uimească de fiecare dată. Sunt momente în care toate ecranele televiziunilor de știri se îngălbenesc de breaking-news-uri. Ei bine, pe acest fond, maladiiv, hepatic, sunt unii care privesc și-și numără banii primiți drept mită, crezându-se imuni la reacția autorităților. Vestea proastă pe care le-o dau este că statul român și-a dezvoltat sistemul imunitar, iar SRI este unul dintre anticorpii bine dezvoltați și echipați pentru însănătoșirea societății și eliminarea corupției.

În altă ordine de idei, aceste comunicate trebuie privite ca o recunoaștere a muncii desfășurate în tăcere, cu profesionalism și dedicare de către personalul Serviciului. Dat fiind că situațiile în care un ofițer SRI poate să vorbească despre ceea ce face pentru țară nu sunt multe, aceste comunicate reprezintă, în fapt, o minimă recompensă pentru aceia care, ani la rând, își dedică viața asigurării liniștii cetățenilor.

Alina Matei: Când e vorba de securitate națională, Serviciul nu distinge între categoriile sociale și pare că se duce glonț la locul, oamenii care o pun în pericol și nu dă greș defel pentru că știe că ofertele de corupție nu au caracter sezonier. Normele care reglementează activitatea Serviciului sunt adaptate realităților, uneori paralizante? Sau sunt prea democratice?

Dumitru Dumbravă: Capabilitățile SRI sunt extinse sau contrase atât cât permite cadrul normativ în vigoare. Sigur că totdeauna este loc de îmbunătățiri, atât timp cât creativitatea mereu surprinzătoare a infractorilor induce o dinamică alertă de îmbunătățire a acelor pattern-uri de care am vorbit. Ultimele update-uri legislative survenite, de punere în aplicare a noilor Coduri, au condus la o aliniere a legislației specifice la standarde, inclusiv în materia garanției și protecției drepturilor omului, unanim acceptate la nivel comunitar, internațional în societăți democratice consacrate.

Operăm cu instrumentele juridice puse la îndemână de Legiuitor, sub control democratic, cu speranța ca, pe măsura adaptării societății, în acord cu evoluțiile tehnologice, vom avea la dispoziție și alte instrumente normative cu care deja operează agenții similare din UE. Din această perspectivă, salutăm inițiativa Administrației Prezidențiale care a înțeles că, în domeniul securității naționale, realitățile evoluează întotdeauna mai rapid decât normele juridice și a decis să se implice în procesul de reanalizare a pretinselor legi „Big Brother”, recent declarate neconstituționale de către Curte. Sperăm că această implicare va permite depășirea blocajului în care ne aflăm în prezent.

Alina Matei: Cei mai mulți oameni din această țară încearcă să se concentreze pe bucuriile și frumusețea vieții, uitând sau, pur și simplu, negândindu-se că siguranța, încrederea în autorități, în general un mediu mai bun se datorează și Serviciului care are competența, informațiile – firește – și resursele de a acționa în acest fel. Din această perspectivă, Serviciul este mai modest decât ar părea?

Dumitru Dumbravă: Un serviciu de informații, oriunde în lume, pleacă de la premisa că nu poate fi iubit de populație. Din această perspectivă, cea mai bună situație ar fi o atitudine neutră spre pozitivă. Or, având în vedere că, de ani buni, SRI se bucură de încrederea a 50-55% dintre români, nu putem decât să ne bucurăm. Un serviciu nu poate opera optim în afara acestei legitimități conferite de încrederea publicului larg. Suntem însă conștienți că această încredere nu este un dat. Este rezultatul unui efort colectiv constant. Nu în sensul că urmărim în mod voit atingerea unui anumit scor de popularitate, dar suntem conștienți că, atunci când ne facem datoria în deplină legalitate, cu efecte benefice la nivelul societății, oamenii sunt solidari și asigură acest suport care operează ca un fel de recompensă morală pentru toți ofițerii, care duc zilnic o luptă plină de sacrificii, sperând într-o Românie mai bună pentru generațiile viitoare.

Nu vreau să fiu patetic. Ne știm prea bine poziția în acest angrenaj al instituțiilor de forță ale statului în care SRI este doar o piesă. Nu știm dacă cea mai importantă, dar, în multe cazuri, esențială pentru această bătălie cu fenomenul corupției.

Alina Matei: Care este cel mai rău lucru juridic la SRI?

Dumitru Dumbravă: Cel mai rău lucru juridic la SRI este Decretul Papei Grigore al XII-lea care a consacrat calendarul care îi poartă numele. De multe ori simt nevoia unor zile de 48 sau 72 de ore. Îmi amintesc, pe vremuri, fostul ministru al justiției Petru Ninosu, într-o întâlnire cu studenții Facultății de Drept de la Iași, spunea că ziua de lucru a studentului are 24 de ore și o noapte. La SRI, ziua de lucru a ofițerului are mult mai mult.

Dincolo de glumă, pe care aș vrea s-o tratăm serios, cel mai rău lucru juridic la SRI este tentația de a reglementa în materie extrem de descriptiv, pe de o parte, iar pe de altă parte, normarea, plecând de la prezumția de vinovăție a instituției considerată aprioric tentată de abuzuri.

Ultima considerație este determinantă primei, iar rezultatul este o legislație stufoasă, cu acele articole kilometrice, cu multe alineate și litere, depășite rapid de realitățile operative. Constituția SUA are 16 pagini și rezistă de 250 de ani. Definiția amenințărilor la adresa securității naționale a Franței are câteva rânduri. La noi, art. 3 din Legea nr. 51/1991 a securității naționale a României are 11

litere, care încearcă să acopere, enumerând descriptiv, amenințările la adresa securității naționale, depășite deja de evoluția societății, de apariția unor noi medii de propagare etc.

Este un sindrom al societăților post-totalitare de care, cred că la 25 de ani de la Revoluția din decembrie 1989, trebuie să scăpăm.

Alina Matei: Trăim în era expansiunii Internetului. Deși secretă, activitatea Serviciului semnaleză pitorescul amenințărilor care sunt la tot pasul. Cum își îndeplinește SRI misiunea de prevenire și combatere a atacurilor din spațiul virtual împotriva infrastructurilor statului?

Dumitru Dumbravă: Peste tot în lume, expansiunea noilor tehnologii a supus agențiile de securitate la un stres de adaptare. SRI a înțeles acest lucru, iar implementarea Viziunii Strategice "SRI în era informațională" este o atestare a acestei realități, care, între altele, a conferit Serviciului atuul unor achiziții procedurale, tehnologice și de resurse umane, aflate în curs permanent de diversificare și consolidare.

Ca o recunoaștere a acestor eforturi, SRI a devenit un referențial critic în materie, nu numai la nivel național, unde a fost desemnat autoritate națională cyberint prin Centrul Național Cyberint, dar și la nivel regional, fiind desemnat la Summit-ul NATO din Țara Galilor să construiască apărarea cyber a Ucrainei.

Direcția Juridică este implicată într-un proiect de acordare de asistență autorităților ucrainene în vederea definitivării Strategiei, respectiv Legii securității cibernetice, iar punctele de vedere ale acesteia vor fi circulate în cadrul Comitetului pentru Securitate Cibernetică (CDC) al NATO.

Alina Matei: SRI colaborează, potrivit legii de organizare, cu o serie de instituții precum Ministerul Justiției, Ministerul Public. Cum valorifică această colaborare, astfel încât rezultatele să fie eficiente?

Dumitru Dumbravă: În termeni generali, principala misiune a SRI este prevenția. Ca atare, SRI culege, prelucrează analitic și valorifică informații de securitate națională, punând la îndemâna beneficiarilor legali cunoaștere lato sensu pentru ca aceștia să adopte măsuri în consecință, de înlăturare a acelor vulnerabilități.

Și ministrul justiției, la fel ca alți miniștri, este informat oportun tocmai în acest scop. Atunci când, pe o secvență operativă, sunt identificate fapte cu corespondent în legislația penală, legea ne obligă să sesizăm Parchetul pentru a continua efortul investigativ, eventual, în cadrul unor dosare penale, la finalizarea cărora SRI poate contribui potrivit Protocolului de cooperare.

În general, dorința Serviciului a fost să construiască mecanisme instituționale eficiente și competente care să pună în valoare părțile implicate și să le ajute să evolueze în abordarea provocărilor. Am construit cu aceste instituții parteneriate solide, susținute de oameni și caracterizate de încredere și curaj. Și, deși eficiența acestor activități este greu de cuantificat, cel mai bun indicator în acest sens este *Liniștea*.

Dezavantajul nostru este că liniștea nu se aude. Dar ea are un preț. Faptul că în România nu am avut atentate teroriste, faptul că nu avem evoluții ale crimei organizate spre fenomene violente întâlnite în unele țări vecine se datorează muncii sutelor de ofițeri care, după o zi de muncă, adorm cu sentimentul datoriei împlinite. Uneori, după ce „zapează” între talk-show-urile târzii, unde activitatea lor e denigrată, criticată ori blamată de specialiști care emit judecăți de valoare fără să aibă în fapt niciun instrument sau argument care să le valideze judecățile.

Alina Matei: Ce să-i spun fiului meu, Andrei, de 6 ani, când, arătând cu mâna ocupată mai tot timpul cu un lego Bionicle, trecând pe lângă o clădire a Serviciului, m-ar întreba ce face, la ce e priceput Serviciul?

Dumitru Dumbravă: Păi, în primul rând, pentru că am și eu un fiu de 6 ani, v-aș recomanda să-i cumpărați jucării din seria Spy Gear. Astfel, v-ar putea explica el la ce este priceput Serviciul.

Dincolo de glumă, i-ați putea explica faptul că la SRI niște eroi încearcă să păstreze România ca pe un loc unde el să își poată exercita în siguranță talentul de a îmbina piesele ultimului lego din seria Bionicle. Un loc în care să aibă garanții că și mami și tati se întorc negreșit la el în fiecare seară fără ca ceva rău să li se întâmple.

Un loc în care poate să descarce ultimele jocuri sau manuale pe tabletă cu garanția că site-ul funcționează normal, fără interferențe rău voitoare ale unor criminali cibernetici.

Iar dacă vrea să-i vadă în carne și oase pe acești eroi, l-aș aduce de Ziua Porților Deschise (da, avem și așa ceva) să-i întâlnească in personam.

Alina Matei: Mulțumesc pentru că ați stat de vorbă cu mine.

Dumitru Dumbravă: Vă mulțumesc și eu.”

Acest subiect a fost dezbătut și în spațiul public, începând cu data de 30 aprilie 2015, după cum urmează :

1. La data de 30.04.2015, pe site-ul www.ziare.com, a fost postat articolul intitulat „Director in SRI : Unii isi numara banii primiti drept mita, crezandu-se imuni”.

În cuprinsul articolului, se arată următoarele: „Coruptia este o problema de siguranta nationala intrata recent in portofoliul SRI, iar cei care isi numara banii luati din mita crezandu-se imuni ar trebui sa stie ca "statul si-a dezvoltat sistemul imunitar", afirma generalul Dumitru Dumbrava, seful Directiei Juridice a Serviciului Roman de Informatii. Intr-un amplu interviu acordat pentru site-ul juridice.ro, generalul Dumbrava vorbeste, printre altele, si despre activitatea desfasurata de SRI in combaterea coruptiei din randul magistratilor, procurorilor sau judecatorilor.” și sunt preluate, în extras, declarații ale persoanei intervievate, cuprinse în interviul menționat.

2. La data de 30.04.2015, pe site-ul www.romaniatv.net, a fost publicat articolul intitulat „Generalul Dumitru Dumbravă: SRI își menține atenția până la soluționarea definitivă a fiecărui dosar”.

În cuprinsul articolului, se arată că „Șeful Direcției Juridice a SRI atrage atenția asupra faptului că instituția își menține "interesul" până la finalizarea definitivă a cauzelor penale. Mai mult decât atât, generalul Dumitru Dumbravă lansează, într-un interviu acordat juridice.ro, un avertisment pentru corupții care se consideră imuni în fața legii. (...) Totodată, șeful Direcției Juridice a SRI a adăugat că Serviciul Român de Informații urmărește anchetele DNA de la început până la sentința definitivă. (...) În plus, acesta declară că procedând astfel, pot să prevină și corupția sistemului judiciar.” și sunt preluate, de asemenea, în extras, declarații ale persoanei intervievate, cuprinse în interviul menționat.

3. La data de 30.04.2015, pe site-ul www.ziuanews.ro, a fost publicat articolul intitulat „Interviu inedit cu generalul Dumitru Dumbrava, Directia Juridica a SRI: "SRI urmareste un dosar pana la sentinta definitiva" ”.

În cuprinsul articolului, se arată că „General Dumitru Dumbrava conduce Directia Juridica a SRI. A acordat un interviu inedit in care a vorbit de juristi, dosare, instanta, opinii juridice. Iata mai jos interviul integral: ...”, fiind redat, în integralitate, interviul menționat.

4. La data de 30.04.2015, pe site-ul www.stiripesurse.ro, a fost publicat articolul intitulat „Șeful juriștilor SRI, veste proastă pentru corupți”.

În cuprinsul articolului, se arată că „Șeful Direcției Juridice a Serviciului Român de Informații, general Dumitru Dumbravă, atrage atenția că SRI isi mentine 'interesul' pana la

finalizarea definitiva a unei cauze penale si lanseaza într-un interviu acordat juridice.ro un avertisment pentru toti coruptii care se cred imuni in fata autoritatilor.” și sunt redade, în extras, declarații ale persoanei intervievate, cuprinse în interviul menționat.

5. La data de 01.05.2015, pe site-ul www.stripesurse.ro, a fost publicat articolul intitulat „SRI, mesaj pentru șefa DNA. Cristoiu: Codruța Kovesi o ia pe urmele Alinei Bica”.

În cuprinsul articolului, se arată că „Dumitru Dumbravă, directorul Direcției Juridice a SRI, a acordat un interviu site-ului juridice.ro, în cadrul căruia s-a referit și la lupta anticorupție. Acesta afirma că Serviciul nu se mai limitează la sesizarea Parchetului în cazurile în care sesizează ilegalități, ci urmărește ancheta și procesul până la soluționarea cauzei.”

6. La data de 22.05.2015, pe site-ul www.stripesurse.ro, a fost publicat articolul intitulat „Judecătorii dau cu pumnul în masa SRI”.

În cuprinsul articolului, se arată că „Judecătorii dau cu pumnul în masa SRI! Uniunea Națională a Judecătorilor din România cere Comisiei parlamentare de control a SRI să verifice dacă serviciul secret s-a implicat în actul de justiție, dincolo de limitele legii.” și se redă integral scrisoarea transmisă, menționându-se faptul că „Modul de intruziune al SRI în actul de justiție, revelat de domnul general Dumbravă în interviul pentru site-ul www.juridice.ro din data de 30 aprilie 2015, aruncă în aer noțiunea de stat de drept în România, sabotează actul de justiție și subminează însăși ideea de legalitate și dreptate. În baza celor spuse de generalul Dumbravă, orice persoană care a pierdut un proces, derulat pe rolul instanțelor judecătorești, va putea spune acum că acest lucru nu s-a întâmplat datorită probelor, ci a implicării SRI.”

7. La data de 23.05.2015, pe site-ul www.stripesurse.ro, a fost publicat articolul intitulat „Eduard Hellvig, despre influența SRI în justiție: Lucrăm bine, comunicăm prost”.

În cuprinsul articolului, se arată faptul că „Eduard Hellvig a vorbit în premieră despre acuzele aduse Serviciului Român de Informații (SRI), conform cărora instituția ar influența justiția.”

8. La data de 25.05.2015, pe site-ul www.stripesurse.ro, a fost publicat articolul intitulat „SCANDALUL implicării serviciilor în Justiție ia amploare: Protest al magistraților europeni”.

În cuprinsul articolului, se arată că „*Scandalul implicării SRI în anchetele penale ia amploare. Asociația magistraților europeni ia atitudine într-o rezoluție care a fost dată publicității: (...)*”, fiind precizate următoarele : *”Implicarea dincolo de limitele legii în procesul judiciar a Serviciului Roman de Informantii (SRI), prin folosirea de agenți sub acoperire printre magistrați și prin considerarea instanțelor ca fiind “campuri tactice” în care serviciile secrete întreprind operațiuni specifice, a generat o profundă îngrijorare în legătura cu independența justiției în România, se afirmă într-o rezoluție adoptată în unanimitate de MEDEL - Magistrats Européens pour la Démocratie et les Libertés – pe data de 23 mai 2015, în Atena, Grecia.”*

Plenul reține că principiile independenței și imparțialității magistraților sunt consfințite de art. 124 alin. 3 din Constituție, art. 3 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, precum și de art. 3 alin. 2 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. 3 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată, judecătorii sunt independenți, se supun numai legii și trebuie să fie imparțiali. Conform art. 3 alin. 1 din același act normativ, procurorii se bucură de stabilitate și sunt independenți, în condițiile legii.

Referiri privind aceste principii se regăsesc și în reglementările internaționale:

- Principiile fundamentale referitoare la independența magistratului, adoptate la Milano în anul 1985 și confirmate de Adunarea Generală a ONU, precizează la art. 1 că „independența magistraturii trebuie garantată de către stat și enunțată în Constituție sau altă lege națională, iar toate instituțiile guvernamentale sau altele trebuie să o respecte”. În cadrul acelorași principii, la art. 2 se menționează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințare sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”.

- Convenția de la Havana pentru prevenirea crimei și tratamentul delicvenților, adoptată la Congresul VIII al Organizației Națiunilor Unite prevede la pct. 4 că „statele veghează ca procurorii să-și îndeplinească atribuțiile profesionale în deplină libertate, fără a face obiectul unor intimidări, hărțuiri, fără a suferi ingerințe nefondate și fără a li se angaja, în mod nejustificat, responsabilitatea civilă, penală sau de altă natură”.

- Recomandarea (94) 12 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, adoptată la 13 octombrie 1994, dorind să promoveze independența sistemului judiciar a elaborat mai multe reguli cu valoare de principiu.

Una dintre acestea vizează obligația statelor de a lua toate măsurile necesare pentru a respecta, promova și proteja independența judecătorilor.

Documentul prevede că sensul de „independența judecătorilor” nu se referă exclusiv la judecători, ci acoperă sistemul judiciar în întregime.

Astfel cum a fost analizată, prin raportare la factorii de presiune ce o pot influența, independența a fost definită ca fiind capacitatea magistratului de a decide măsuri, conform legii, fără nicio intervenție (influență) externă, capacitatea de a conștientiza factorii externi ce influențează sau creează aparența unei influențe, precum și capacitatea de a respinge factorii de natură externă ce influențează sau creează aparența unei influențe.

Potrivit înțelegerii generale a noțiunii, imparțialitatea este „calitatea de a fi imparțial; nepărtinire, obiectivitate”. A fi imparțial înseamnă „a fi capabil de a face o apreciere justă și obiectivă”. Raportând conceptul de imparțialitate la sistemul judiciar, în literatura juridică se susține că imparțialitatea se referă la starea de spirit sau atitudinea instanței în raport cu problemele și părțile dintr-un anumit caz.

Termenul de imparțialitate se referă la absența părtinirii reale sau doar percepute.

Independența judecătorilor este o condiție obligatorie pentru existența statului de drept și garanția fundamentală a unui proces echitabil. Această independență nu este însă o prerogativă sau un privilegiu în propriul interes al judecătorilor, ci în interesul statului de drept și al celor care caută și doresc înlăptuirea justiției (independența a fost creată pentru a se institui cea mai puternică garanție pentru a proteja în primul rând cetățeanul de abuzurile celorlalte puteri și pentru a-i fi apărate drepturile).

Conform Recomandării CM/Rec(2010)12 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la judecători: independența, eficiența și responsabilitățile - scopul independenței, astfel cum este prevăzut în articolul 6 al Convenției, este de a garanta fiecărei persoane dreptul fundamental de a fi examinat cazul său în mod echitabil, având la bază doar aplicarea dreptului și fără nici o influență nepotrivită.

Independența individuală a judecătorilor este garantată de independența sistemului judiciar în ansamblul său. În acest sens, independența judecătorilor este un aspect fundamental al statului de drept. Judecătorii trebuie să beneficieze de libertate neîngrădită de a soluționa în mod imparțial cauzele, în conformitate cu legea și cu propria apreciere a faptelor. Judecătorii trebuie să aibă puteri suficiente și să fie în măsură să le exercite pentru a-și îndeplini sarcinile lor și pentru a menține autoritatea lor și prestigiul instanței. Toate persoanele care au legătură cu un caz, inclusiv organismele publice sau reprezentanții lor, trebuie să se supună autorității judecătorului.

Independența externă a judecătorilor nu este o prerogativă sau un privilegiu acordat în interesul personal al judecătorilor, ci în interesul Statului de drept și al persoanelor care solicită și așteaptă o justiție imparțială. Independența judecătorilor trebuie să fie considerată ca o garanție a libertății, a respectării drepturilor omului și a aplicării imparțiale a legii. Imparțialitatea și independența judecătorilor sunt esențiale pentru a garanta egalitatea părților în fața instanțelor. Sub rezerva respectării independenței lor, judecătorii și sistemul judiciar trebuie să mențină relații de muncă constructive atât cu instituțiile și autoritățile publice implicate în gestionarea și administrarea instanțelor, cât și cu profesioniștii ale căror atribuții sunt legate de activitatea judecătorilor, pentru a permite o justiție efectivă și eficientă. Trebuie luate toate măsurile necesare pentru a respecta, proteja și promova independența și imparțialitatea judecătorilor. Legea trebuie să prevadă sancțiuni împotriva persoanelor care încearcă să influențeze judecătorii într-un mod nepotrivit.

Principiul independenței justiției presupune independența fiecărui judecător în parte în exercitarea funcțiilor judiciare. Judecătorii trebuie să ia decizii în mod independent și imparțial și să poată acționa fără nici un fel de restricții, influențe nepotrivite, presiuni,

amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, fie chiar autorități judiciare.

Imparțialitatea și independența judecătorilor sunt asigurate nu numai prin eliminarea intervențiilor directe pe parcursul soluționării unei cauze, ci și prin garantarea independenței sistemului judiciar în ansamblul său, condiție necesară asigurării dreptului la un proces echitabil.

Așa cum se reține în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, deși limitele criticii admisibile sunt mai mari în cazul funcționarilor publici sau al politicienilor, se face distincție între situația acestora din urmă și cea a magistraților, atât din punct de vedere al posibilităților reduse ale judecătorilor de a reacționa, ca urmare a obligațiilor de discreție și reținere impuse de propriile reguli de conduită, cât și din perspectiva rolului special al puterii judiciare în societate și necesității protejării magistraților de atacuri denigratoare, de natură a aduce atingere încrederii cetățenilor în justiție (hotărârile în cauzele Prager și Oberschlick contra Austriei, din 26.04.1995, De Haes și Gijssels contra Belgiei din 24 Februarie 1997).

Tocmai din această perspectivă și a rolului de garant al independenței justiției, conferit de lege, Consiliul Superior al Magistraturii este chemat, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, să apere judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența și imparțialitatea și de a le apăra reputația profesională.

Astfel, potrivit art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată și art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată și modificată, Consiliul Superior al Magistraturii apără judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea sau ar crea suspiciuni cu privire la acestea. De asemenea, Consiliul Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor, ceea ce este în deplină concordanță cu prevederile art. 8 și art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care consacră protecția reputației sau a drepturilor altei persoane, precum și garantarea autorității și imparțialității puterii judiciare.

Analizând cadrul normativ legal în vigoare privind competențele legale ale Serviciului Român de Informații, se reține că potrivit art. 2 din Legea nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, modificată – „Serviciul Român de Informații organizează și execută activități pentru culegerea, verificarea și valorificarea informațiilor necesare cunoașterii, prevenirii și contracarării oricăror acțiuni care constituie, potrivit legii, amenințări la adresa siguranței naționale a României”.

Conform dispozițiilor art.3 lit. f) din Legea securității naționale nr.51/1991 se stipulează că „subminarea, sabotajul sau orice alte acțiuni care au ca scop înlăturarea prin forță a instituțiilor democratice ale statului ori care aduc atingere gravă drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor români sau pot aduce atingere capacității de apărare ori altor asemenea interese ale țării, precum și actele de distrugere, degradare ori aducere în stare de neîntrebuințare a structurilor necesare bunei desfășurări a vieții social-economice sau apărării naționale” constituie amenințări la adresa securității naționale a României

La art.1 din același act normativ care definește noțiunea de securitate națională a României ca fiind „starea de legalitate, de echilibru și de stabilitate socială, economică și politică necesară existenței și dezvoltării statului național român ca stat suveran, unitar, independent și indivizibil, menținerii ordinii de drept, precum și a climatului de exercitare neîngrădită a drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, potrivit principiilor și normelor democratice statornicite prin Constituție.”.

Hotărârea nr.17 din 28.02.2005 a Consiliului Superior de Apărare a Țării a integrat problema corupției și combaterea ei în structura strategiei de securitate națională, ca factor de risc, respectiv de securitate națională, problematica corupției, fiind reluată în Strategia Națională de Apărare din anul 2010, în cuprinsul căreia corupția a fost definită drept vulnerabilitate cu implicații asupra funcționării instituțiilor statului.

Plenul reține că afirmațiile domnului **general Dumitru Dumbrava** din cuprinsul interviului au un caracter general, fără a se indica date și informații concrete, utilizându-se și termeni tehnici.

În contextul abordării problemei corupției și combaterii ei ca parte în structura de Strategie de Securitate Națională, stabilirii eradicării corupției instituționale ca obiectiv de securitate națională, definirii corupției ca vulnerabilitate, cu implicații asupra funcționării instituțiilor statului și cu efecte negative asupra vieții cetățeanului, afirmațiile de mai sus pot viza finalitatea activității informativ operative. Aceasta nu poate fi corelată unei faze a procesului judiciar, ci exclusiv imperativelor legate de prevenire și contracarare, ceea ce impune în unele situații, continuarea investigațiilor de securitate națională și după finalizarea procesului judiciar (pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive), funcție de evoluția și manifestarea riscurilor la adresa valorilor de securitate națională.

Au existat, pe acest fond de generalitate și interpretări, precum cele date de către autorii sesizărilor, în sensul că din cuprinsul afirmațiilor rezultă suspiciunea implicării Serviciului Român de Informații în actul de justiție, dincolo de limitele legii.

Exprimarea generală a unei idei nu poate aduce însă atingere independenței sistemului judiciar și imparțialității magistraților. Aceasta nu afirmă activități concrete realizate de serviciu care se situează în afara normelor legale în vigoare, iar raportat la contextul în care au fost efectuate, vizând abordarea corupției la nivel de fenomen social complex, ale cărui efecte reprezintă amenințări la adresa securității naționale și nu punctual, pe aspecte infracționale de mică amplitudine, declarațiile în discuție nu pot conduce de plano la concluzia că Serviciul Român de Informații monitorizează întregul sistem judiciar ori că această instituție ar subscrie tezei existenței unei corupții generalizate în acest domeniu, care să afecteze în mod real încrederea opiniei publice în sistemul judiciar și în independența și imparțialitatea acestuia.

Luând în discuție ecoul produs de acest interviu în mass-media și în rândul unei părți a opiniei publice, se constată că afirmațiile făcute au fost scoase din context, interviul nefiind privit în întregime, având în vedere circumstanțele în care s-a acordat, cu privire la un subiect de interes general-extinderea fenomenului corupției, ca amenințare la adresa securității naționale.

Reacțiile care au apărut după interviu sunt exagerate, fiind necesară adoptarea unei atitudini echilibrate, moderate, de analiză a întregului context în care s-au făcut

declarațiile, acestea făcând parte dintr-un act de comunicare al Serviciului Român de Informații cu privire la modalitatea în care acesta aplică metodele specifice de lucru.

De altfel, pornind de la obligația legală a Serviciului Român de Informații de a derula activități informativ-operative de cunoaștere, prevenire și contracarare în planul afectării drepturilor și libertăților fundamentale prevăzute de Constituția României, precum și de la necesitățile strategice și obligațiile anterior prezentate, cooperarea cu organele de urmărire penală, pe coordonatele monitorizării și combaterii fenomenului corupției reprezintă o îndeplinire a obligației legale de a-și acorda reciproc sprijinul necesar în îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de lege și nu o imixtiune în independența justiției.

Distinct de cooperarea cu organele de urmărire penală, care se realizează în concret în planul documentării informative, cooperarea cu instanțele judecătorești este reprezentată în aplicarea prevederilor legale în vigoare de transmiterea de date, informații și documente, la solicitarea acestora.

De altfel, în continuarea susmenționatei aserțiuni, în cuprinsul interviului s-a precizat de către persoana interviuată, concret și neechivoc, care sunt rolul și atribuțiile Serviciului Român de Informații, astfel : „SRI acordă sprijin DNA, DIICOT și structurilor locale ale Ministerului Public, fie informativ, fie tehnic, sens în care suntem, pe bună dreptate, menționați în acele comunicate. De aici și până la a considera că suntem cu ochii pe toți actorii sistemului judiciar e cale lungă și, oricum, este mai mult o percepție care, este drept, poate avea și efecte disuasive.”

Pe de altă parte, verificarea ipotezei implicării serviciilor de informații în actul de judecată din România, prin mijloace de acțiune specifice, în afara unui cadru legal expres prevăzut, a unor norme legale transparente și accesibile, presupune verificarea modului de îndeplinire a atribuțiilor specifice serviciului, din perspectiva respectării dispozițiilor legale. Aceasta nu se poate realiza în cadrul descris de prezenta sesizare și de competențele Inspecției Judiciare.

Conform art. 1 din Legea nr. 14/1992, modificată, Serviciul Român de Informații este organul de stat specializat în domeniul informațiilor privitoare la siguranța națională

a României, parte componentă a sistemului național de apărare, activitatea sa fiind organizată și coordonată de Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

Activitatea Serviciului Român de Informații este controlată de Parlament. Anual sau, când Parlamentul hotărăște, directorul Serviciului Român de Informații prezintă acestuia rapoarte referitoare la îndeplinirea atribuțiilor ce revin Serviciului Român de Informații, potrivit legii.

În vederea exercitării controlului concret și permanent, se constituie o comisie comună a celor două Camere.

Organizarea, funcționarea și modalitățile de exercitare a controlului se stabilesc prin hotărâre adoptată de Parlament.

În acest cadru complex, descris de definirea corupției, ca factor de risc, respectiv obiectiv de securitate națională, de competențele Serviciului Român de Informații în domeniul securității naționale, de normele ce stabilesc atribuțiile Serviciului Român de Informații, în domeniul combaterii corupției, de rolul serviciului de a oferi sprijin informativ și tehnic autorităților judiciare, Plenul apreciază că afirmațiile făcute de șeful Direcției Juridice din cadrul Serviciului Român de Informații, domnul general Dumbravă Dumitru, cuprinse în interviul din data de 30.04.2015, publicat pe site-ul *juridice.ro*, afirmații cu un caracter general, formulate prin utilizarea și a unor termeni tehnici, referitoare la locul și rolul serviciului, componentă a sistemului național de apărare, ordine publică și securitate națională, în relaționarea sa, potrivit competențelor conferite de lege, cu sistemul judiciar, nu sunt de natură a aduce atingere independenței sistemului judiciar.

Cu privire la solicitarea transmisă de asociațiile profesionale ale magistraților (Asociația Magistraților din România, Uniunea Națională a Judecătorilor din România, Asociația Procurorilor din România), de a le fi puse la dispoziție informațiile transmise de Serviciul Român de Informații, Plenul reține că acestea au fost clasificate „Secrete de serviciu”, iar declassificarea acestora se poate realiza numai cu respectarea dispozițiilor art. 19 și următoarele din Hotărârea Guvernului nr. 585/2002 pentru aprobarea Standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate în România.

Astfel, constatând că în speță nu sunt îndeplinite aceste condiții, Consiliul Superior al Magistraturii nefiind emitentul informațiilor pentru a putea solicita declasificarea acestora, văzând dispozițiile art.19 din acest act normativ, Plenul va respinge cererea formulată de asociațiile profesionale ale magistraților.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 –Respingerea solicitării transmise de asociațiile profesionale ale magistraților (Asociația Magistraților din România, Uniunea Națională a Judecătorilor din România, Asociația Procurorilor din România), de a le fi puse la dispoziție informațiile transmise de Serviciul Român de Informații, având în vedere că acestea au fost clasificate „Secrete de serviciu”.

Art.2 –Afirmațiile făcute de domnul general Dumbravă Dumitru, șeful Direcției Juridice din cadrul Serviciului Român de Informații, cuprinse în interviul din data de 30.04.2015, publicat pe site-ul juridice.ro, nu sunt de natură a aduce atingere independenței sistemului judiciar.

Art.3 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției judiciare.

Dată în București, la data de 15 iunie 2015

Președinte,

Judecător Marius Bădeș **FLDOSE**

